

Մ Ա Յ Ր

(ՈՐԲԻ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԻՅ)

Ալէքսանդր Արծիւեանի

I

Մայր ունէի, մայր նազելի—
Մի փափկասիրտ արարած.
Բուռըն սիրով նորան էի
Սիրտս ու հոգիս նւիրած:

Նա էր միակ իմ պաշտելին,
Միակ ծաղիկն իմ հոգոյս.
Նա էր իմ թուլ, տնդօր կեանքին
Միակ նեցուկ, միակ յոյս...

Նա աղբիւր էր իմ խնդութեան,
Աղբիւր առատ, անսպառ.
Նորա կրծքին երջանկութեան
Վարդ էր փթթում ինձ համար:

Եւ ես ուրախ, եւ երջանիկ,
Որպէս անհոգ մի թռչնակ,
Նետւում էի միշտ մօրքս գիրկ,
Վայելում սէր ու գգւանք:

Նորա գրկում, փափո՛ւկ գրկում
Հոգիո խաղաղ էր, հանգի՛ստ.
Չէի ասնջւում, չէի զգում
Կեանքի հոգսեր, կեանքի վիշտ:

Եւ թւում էր ինձ՝ երջանկիս
Թէ այդպէս միշտ, յարմուե
Ինձ կը ժպտայ մայր-նազելիս,
Որպէս կեանքիս վառ արև:

Սակայն, աւանդ... մահն անիրաւ,
Մահն անողորմ ու դաժան
Ազիզ մօրըս խլեց, տարաւ,
Տարաւ անդարձ, յաւիտեան...

Ո՛հ, էլ չունիմ ես մայր անդին,
Որ ինձ ոիրէր, փալփալէր...
Որ իմ խղճուկ, անտէր կեանքին
Թւ ու թիկունք նա լինէր...

15 յունիսի 1890 թ., Մոսկուա:

II

Զգացել էք դուք անգին կորուստի
Սիրտը կեղեքող խորին գառնութիւն.
Կամ ճաշակել էք դառն հրաժեշտի
Վերջին վայրկեանի վիշտ ու թախճութիւն:

Պատահե՞լ է ձեզ արդեօք գէթ մի ժամ
Տեսնել ձեր շուրջը լուռ ամայութիւն,
Զգալ ձեզ մենակ, անտէր, անխընամ,
Լացի մէջ միայն գտնել փրկութիւն...

Օ՛հ, որքան ծանր են, որքան գառնազին
Այդ ցնցումները հոգւոյ տառապման...
Եւ այդ ամեն զգաց իմ հոգին,
Երբ խղճուկ մօրըս գրի գերեզման...

16 յունիսի 1890 թ., Մոսկուա: